

Ìwé Dániẹ̀lì - Ọ̀gọ̀rùn-ún Ó lẹ́ Mějìdínlọ̀gbọ̀n

Àmì Àpẹ̀rẹ̀ Àwọn Ọ̀pá Mějì ti Hesekeeli: Ìrìnàjò Nípasẹ̀ Àsọtẹ̀lẹ̀ àti Ìdàndè

Jeff Pippenger

2024-03-22

A n wo ilà Ìsíkiẹ̀lì orí ketàlélọ̀gbọ̀n, èyí tí ó kọ̀kọ̀ n fí iró ipè keje àti iránṣẹ̀ sí Laodíkeà hàn, èyí tí ó mú kí ogun egbèrún m̀erínlélọ̀górín àti egbèrún m̀erín wáyé. Lẹ̀yìn nàà, Ìsíkiẹ̀lì tún ilà nàà sọ, ó sì mú un pò sí i nípa fífí iṣọkan ọ̀pá mējì ti àwọn iṣọba àríwá àti gúúsù ti Ísírelì hàn, gégé bí àpẹ̀júwe ilànà tí a fí n so iwà-Ọ̀lọ̀run àti ẹ̀dá èniyàn pò ní àkókò iró Ipè Keje. Nígbà tí a bá tí so àwọn orílẹ̀-èdè mējèjì pò gégé bí orílẹ̀-èdè kan, Ìsíkiẹ̀lì fí hàn pé wọn ní ọ̀ba kan lórí wọn, lẹ̀yìn nàà ó sì sọ̀rò nípa májẹ̀mù ayérayé, èyí tí í ẹ̀se májẹ̀mù tí a mú ẹ̀ pẹ̀lú egbèrún m̀erínlélọ̀górín àti egbèrún m̀erín nàà, nígbà tí ó n tẹ̀numọ̀ pé àwọn èniyàn májẹ̀mù ojọ̀ ikeyìn wònyí yóò ní ibi mímọ̀ Ọ̀lọ̀run ní àárín wọn tí tí lác.

A ti Ẹ̀fikún iṣẹ̀ Jòhánù tí n fí ọ̀pá iwọn díwọn tẹ̀npìlì ní ọ̀dún 1844 sí ilà yẹn, nípa bẹ̀ẹ̀ ó sì n Ẹ̀pẹ̀rẹ̀ iwọn ikeyìn tí ó bẹ̀rẹ̀ ní September 11, 2001. Wòlfi Sekaráyà nàà sì tún sọ̀rò nípa iwọn yẹn, eni tí ó fí kún un pé iwọn nàà n Ẹ̀lẹ̀ nígbà tí Ọ̀lọ̀run tún yàn Jerusalemu lẹ̀ẹ̀kan sí i gégé bí ilú láti fí orúkọ Rẹ̀ sí. A n fa àfiwéra láàárín àwọn èròjà tí ó para pò ẹ̀se tẹ̀npìlì, àti àwọn ọ̀pá mējì ti àwọn iṣọba àríwá àti gúúsù ti Israẹ̀lì. Iṣẹ̀ Kristi nínú mímù Iwà-Ọ̀lọ̀run Rẹ̀ wá papọ̀ pẹ̀lú ẹ̀dá èniyàn àwọn egbèrún kan ó lẹ́ m̀erínlélọ̀gójì ni a Ẹ̀jọ̀ fún nínú àwọn àsọtẹ̀lẹ̀ mējì ti egbèrún lónà ọ̀dún m̀arùn-ún àti ogún ti itúkà tí a mú wá sórí àwọn iṣọba àríwá àti gúúsù, ní isopopọ̀ pẹ̀lú àsọtẹ̀lẹ̀ ọ̀dún egbèrún lónà ọ̀dún m̀eta.

Láti mọ̀ ohun tí àwọn ọ̀pá Ìsíkiẹ̀lì dúró fún nínú iṣẹ̀ ihinrere, ó yẹ́ kí a ní ọ̀yẹ̀ ipilẹ̀ nípa ihinrere. Kristi gba ẹ̀ran-ara wa tí ó ti Ẹ̀bú, lẹ̀yìn egbèrún ọ̀dún m̀erín ti àìlera àjogúnba, tí a sì fí wọn kàn án nípasẹ̀ M̀arià. Gégé bí Àpẹ̀rẹ̀ wa, Ó fí hàn pé nípasẹ̀ lílò ifẹ̀-inú Rẹ̀, tí a fí jòwọ̀ sí ifẹ̀ Baba Rẹ̀, a lẹ́ Ẹ̀gun gégé bí Ó ti Ẹ̀gun, nípasẹ̀ lílò ifẹ̀-inú wa nínú itẹ̀riba sí ifẹ̀ Rẹ̀. A máa n lo ifẹ̀-inú wa, yálá fún rere tàbí fún búburú nínú ọ̀pọ̀lo wa, èyí tí í ẹ̀se odi ààbò ọ̀kàn.

“Akẹ̀kọ̀ tí ó fẹ́ fí iṣẹ̀ ipẹ̀yà mējì sínú ipẹ̀yà kan, kò yẹ́ kí a jẹ́ kí ó ẹ̀se ti ara rẹ̀ nínú ọ̀ràn yí. Láti gbìyànjú láti ẹ̀se iṣẹ̀ ilọ̀po mējì tùmọ̀ sí, fún ọ̀pọ̀ èniyàn, ifàyàjẹ̀kù ọ̀kàn ju ààlà lọ, àti àifojúsùn sí eré ara tí ó yẹ́. Kò bójú mu láti rò pé ọ̀kàn lẹ́ gbà, kí ó sì tú ọ̀unjẹ̀ ọ̀pọ̀lo tí ó pò ju, wọ̀ inú; ó sì jẹ́ ẹ̀sẹ̀ tó tóbi gan-an láti fún ọ̀kàn ní ọ̀unjẹ̀ ju bí ó ti jẹ́ láti kó ẹ̀rù lẹ́ àwọn ẹ̀yà ara iṣẹ̀un lórí, láifí àkókò isinmi kankan fún ikùn. Ọ̀pọ̀lo ni odi ààbò gbogbo èniyàn; iwà búburú nínú jìje, nínú aṣọ̀ wò, tàbí nínú oorun, a máa kan ọ̀pọ̀lo, a sì máa dá imúṣẹ̀ ohun tí akẹ̀kọ̀ n fẹ́ dúró,—iyẹn ikóni ọ̀pọ̀lo rere. Eyikeyi apá ara tí a kò bá fí itojú àti ifòkànsin tojú yóò rán ifarapa rẹ̀ lo sí ọ̀pọ̀lo. Ó yẹ́ kí a lo sùúrù púpọ̀ àti ifaradà nínú kíkọ̀ àwọn ọ̀dọ̀ bí wọn ẹ̀ lẹ́ pa ilera wọn mọ̀. Ó yẹ́ kí wọn ní imọ̀ tó péye nípa ọ̀ràn yí, kí gbogbo iṣan àti ẹ̀yà ara lẹ́ jẹ́ alágbára, kí a sì kọ̀ wọn sí idàgbàsókè àti iṣákoso tó yẹ́, kí nínú iṣe atinuwa tàbí àmítuwa, ilera tí ó dára jùlò lẹ́ yorí sí i, kí ọ̀pọ̀lo sì ní agbára tuntun láti ru ẹ̀rù isapá ẹ̀kọ̀.” Christian Education, 124.

Iṣẹ̀ májẹ̀mù àinipẹ̀kun ni láti kọ̀ ọ̀fin Ọ̀lọ̀run sórí ọ̀kàn wa àti inú wa, àti pé àtọ̀kànwa wa àti inú wa mējèjì wà ní “ààbò ọ̀kàn wa,” èyí tí í ẹ̀se ọ̀pọ̀lo wa.

“Inú ọ̀kúnrin tàbí obìnrin kì í sòkalẹ̀ lójìjì láti inú mímọ̀ àti iwà mímọ̀ sí ibàjẹ̀, idibàjẹ̀, àti ẹ̀şẹ̀ ọ̀daràn. Ó ń gba àkókò láti yí ẹ̀yàn padà sí ohun ti ó jẹ̀ ti Ọ̀lọ̀run, tàbí láti sọ̀ àwọn tí a dá ní àwòrán Ọ̀lọ̀run di aláilàáánú bí ẹ̀ranko tàbí ti Satani. Nípa wíwo ni a fi ń yí wa padà. Bí ó tilẹ̀ jẹ̀ pé a dá ẹ̀niyàn ní àwòrán Elẹ̀dàá rẹ̀, ẹ̀niyàn lè kọ̀ inú rẹ̀ lónà bèẹ̀ gẹ́gẹ̀ bí ẹ̀şẹ̀ tí ó ti kóríra tẹ̀lẹ̀ yóò fi di ohun idùnnú fún un. Bí ó şe dáwọ̀ işóra àti àdúra dúró, bèẹ̀ ni ó dáwọ̀ şíşo odi agbára náà, iyẹn ọ̀kàn-àyà, dúró, ó sì ń wọ̀ inú ẹ̀şẹ̀ àti ọ̀daràn. Inú ni a sọ̀ di ẹ̀lẹ̀gbin, kò sì şeé şe láti gbé e ga kúrò nínú ibàjẹ̀ nígbà tí a ń kọ̀ ọ̀ láti sọ̀ agbára iwà rere àti ti ogbón di ẹ̀rú, kí a sì mú wọn wà lábẹ̀ itẹ̀riba fún àwọn ifẹ́kúfẹ́ tí ó burú jù lọ̀. Ogun àidákẹ́jẹ̀ sí inú ti ara gbọ̀dọ̀ máa bá a lọ̀; a sì gbọ̀dọ̀ rí irànlọ̀wọ̀ nípasẹ̀ agbára iwènùmọ̀ ti oore-ọ̀fẹ̀ Ọ̀lọ̀run, èyí tí yóò fa inú sòkè, tí yóò sì mú un saba ronú lóri àwọn ohun mímọ̀ àti mímọ̀.” Adventist Home, 330.

“Ọ̀kàn,” “àyà,” “ọ̀pọ̀lọ̀” ni “ààbò olódi ti ẹ̀mí.” Ààbò olódi jẹ̀ ibi olódi tí a gbọ̀dọ̀ sọ̀ kúrò lọ̀wọ̀ iwólẹ̀ ẹ̀şẹ̀.

“Nínú àdúra Rẹ̀ sí Ọ̀lọ̀run Baba, Kristi fún ayé ní ẹ̀kọ̀ kan tí ó yẹ̀ kí a fà á sínú ọ̀kàn àti ẹ̀mí. ‘Èyí ni iyè àinipẹ̀kun,’ ni Ó wí pé, ‘kí wọn lè mọ̀ Iwo nikan soşo gẹ́gẹ̀ bí Ọ̀lọ̀run ọ̀tító, àti Jesu Kristi, ẹ̀ni tí Iwo ti rán.’ Johanu 17:3. Èyí ni ẹ̀kọ̀ tòótọ̀. Ó ń pèsè agbára. Ìmọ̀ irírí nípa Ọ̀lọ̀run àti nípa Jesu Kristi tí Ó ti rán, ń yí ẹ̀niyàn padà sí àwòrán Ọ̀lọ̀run. Ó ń fún ẹ̀niyàn ní agbára láti şakóso ara rẹ̀, nípa mímu gbogbo ifẹ́kúfẹ́ àti ifẹ́kúfẹ́kúfẹ́ ti ẹ̀dá isàlẹ̀ wà lábẹ̀ idarí àwọn agbára gíga ti ọ̀kàn. Ó ń sọ̀ ẹ̀ni tí ó ní í di omọ̀ Ọ̀lọ̀run àti arole ọ̀run. Ó ń mú un wọ̀ ibáşepọ̀ pẹ̀lú èrò ti Aláilópin, ó sì ń şí àwọn işúra ọ̀lọ̀rọ̀ ti agbáálá ayé sí i.” Christ’s Object Lessons, 114.

A ó lo “àwọn agbára tí ó ga jù” láti şakóso kí wọn sì mú “ifẹ́kúfẹ́ àti imísí inú işedá isàlẹ̀” wà sí itẹ̀riba. “Àwọn agbára tí ó ga jù” wà nínú ọ̀kàn, ó sì jẹ̀ “ibánisọ̀rọ̀ pẹ̀lú ọ̀kàn Aláilópin” ni “ó ń yí ẹ̀niyàn padà sí àwòrán Ọ̀lọ̀run.” Ní àkókò idimọ̀ ti oğórùn-ún mẹ̀rinlélógójì egbèrún, àwòrán ẹ̀ranko náà ni a dá silẹ̀ nínú egbẹ̀ kan, àwòrán Kristi sì ni a dá silẹ̀ nínú egbẹ̀ kejì. Ohun tí ń mú iyípadà náà şe ni isopọ̀ àwọn ọ̀kàn. Àwọn tí wọn ní ọ̀kàn ti ara, tàbí ọ̀kàn ti ẹ̀ran-ara gẹ́gẹ̀ bí Paulu ti şalàyé rẹ̀, ń dá àwòrán ti ẹ̀ran-ara—ẹ̀ranko náà—silẹ̀. Àwọn tí wọn ti dé ọ̀kàn Kristi, ń dá àwòrán Kristi silẹ̀. Ilérí májẹ̀mú ni pé a lè dé ọ̀kàn Kristi ní àkókò iyípadà-ọ̀kàn, bí ó tilẹ̀ jẹ̀ pé a bí gbogbo wa pẹ̀lú ọ̀kàn ti ara.

È jẹ̀ kí èrò inú yí wà nínú yín, èyí tí ó sì wà nínú Kristi Jesu pẹ̀lú: Ẹ̀ni tí, bí ó tilẹ̀ wà ní irísí Ọ̀lọ̀run, kò kà á sí ijìyà láti bá Ọ̀lọ̀run dọ̀gba: Şùgbón ó sọ̀ ara rẹ̀ di asán, ó sì gba irísí omọ̀-ọ̀dọ̀, a sì şe é ní àwòrán ẹ̀niyàn: Nígbà tí a sì rí i ní ihùwàsí bí ẹ̀niyàn, ó rẹ̀ ara rẹ̀ silẹ̀, ó sì di ọ̀lọ̀gbón tí tí dé ikú, àní ikú agbélébùú. Filipi 2:5–8.

A ní láti ní èrò-inú Kristi nínú wa, gẹ́gẹ̀ bí ó ti wà pẹ̀lú nínú Kristi, nítorí a dá wa ní àwòrán Rẹ̀. Şùgbón a kò ní èrò-inú náà; a ní èrò-inú ti ara, tí a ti tà sábé ẹ̀şẹ̀.

Nítorí náà, kò sí idálẹ̀bi kankan bá yí fún àwọn tí ó wà nínú Kristi Jesu, tí kì í rìn gẹ́gẹ̀ bí ẹ̀ran-ara, şùgbón gẹ́gẹ̀ bí Ẹ̀mí. Nítorí ọ̀fin Ẹ̀mí iyè nínú Kristi Jesu ti sọ̀ mí di òmìnira kúrò nínú ọ̀fin ẹ̀şẹ̀ àti ikú. Nítorí ohun tí ọ̀fin kò lè şe, ní tí pé ó jẹ̀ aláilera nípasẹ̀ ẹ̀ran-ara, Ọ̀lọ̀run, nípa rírán Omọ̀ tirẹ̀ ní àwòrán ẹ̀ran-ara ẹ̀lẹ̀şẹ̀, àti nítorí ẹ̀şẹ̀, dá ẹ̀şẹ̀ lébi nínú ẹ̀ran-ara: kí òdodo ọ̀fin lè şe ní inú wa, àwa tí kì í rìn gẹ́gẹ̀ bí ẹ̀ran-ara, şùgbón gẹ́gẹ̀ bí Ẹ̀mí. Nítorí àwọn tí ó jẹ̀ ti ẹ̀ran-ara a máa ronú ohun ti ẹ̀ran-ara; şùgbón àwọn tí ó jẹ̀ ti Ẹ̀mí a máa ronú ohun ti Ẹ̀mí. Nítorí

ifẹ́-inú ti ẹran-ara jẹ́ ikú; sùgbón ifẹ́-inú ti Ẹmí jẹ́ iyè àti àlàáfíà. Nítorí ifẹ́-inú ti ẹran-ara jẹ́ ọ̀tá sí Ọlórún: nítorí kò tẹ́rí ba fún òfin Ọlórún, bẹ́ẹ̀ ni kò sì lè ẹ́ é rárá. Nítorí nàà, àwọn tí ó wà nínú ẹran-ara kò lè ẹ́ inú Ọlórún dùn. Sùgbón ẹ̀yin kò wà nínú ẹran-ara, bí kò ẹ́ nínú Ẹmí, bí Ẹmí Ọlórún bá ń gbé inú yín. Sùgbón bí ẹ̀nikan kò bá ní Ẹmí Kristi, ẹ̀ni nàà kí í ẹ́ tirẹ̀. Àti pé bí Kristi bá wà nínú yín, ara ti kú nítorí ẹ̀şẹ̀; sùgbón Ẹmí jẹ́ iyè nítorí òdodo. Romu 8:1–10.

Láti jẹ́ ti Ẹmí ni iyè, àti láti jẹ́ ti ẹran-ara ni ikú. Ẹran-ara ni iwà-èdà isàlẹ̀, òun ni orísun imọ̀lára wa. Iwà-èdà isàlẹ̀ ti ẹran-ara gbòdò wà lábẹ̀ isàkóso iwà-èdà gíga, èyí tí a ń mú ẹ́ nípa lílo ifẹ́-inú wa ní itẹ́riba sí Ẹmí Mímó. Àwọn ọ̀kàn wa gíga tí ó ẹ́ jẹ́ ti ara ni a lè yí padà níhìn-ín àti nísinsin yí, sùgbón iwà-èdà isàlẹ̀ wa gbòdò dúró títí di Ìgbà Wíwá Keji kí a tó yí i padà.

Àwọn ọ̀pá méjì ti Ẹşẹ̀kieli ń tọ́ka sí ọ̀pá kan tí a şàfihàn gégé bí àgbàlá, ọ̀pá nàà sì dé ọ̀pin rẹ̀ ní ọ̀dún 1798. A ti pín in ní pípé nípasẹ̀ ẹ̀gbẹ̀rún kan, ọ̀górún-ún méjì, àti ọ̀góta ọ̀dún itẹ̀ mọ̀lẹ̀ nípasẹ̀ ibòrişà tí ń tẹ̀ ẹ̀gbẹ̀ ọ̀mọ-ogun nàà mọ̀lẹ̀, àti ẹ̀gbẹ̀rún kan, ọ̀górún-ún méjì, àti ọ̀góta ọ̀dún itẹ̀ mọ̀lẹ̀ nípasẹ̀ àgbára pòòpù tí ń tẹ̀ ẹ̀gbẹ̀ ọ̀mọ-ogun nàà mọ̀lẹ̀. Ọ̀pá nàà kò sojú itẹ̀ mọ̀lẹ̀ ibùsùn mímó Ọlórún, nítorí ibùsùn mímó Ọlórún wà ní ijọba gúúsù. Ẹ̀gbẹ̀ ọ̀mọ-ogun tí ibòrişà àti àgbára pòòpù tẹ̀ mọ̀lẹ̀ nàà jẹ́ tẹ̀npilì ẹ̀niyàn, sùgbón ní ibáşepò pẹ̀lú ijọba gúúsù, ara ni í ẹ́ é, ijọba gúúsù nàà sì ni ibi tí Ọlórún yàn láti gbé orí kalẹ̀. Ijọba àríwá ni ara; ijọba gúúsù ni orí.

Àwọn ipín méjì ti ijọba àríwá, ti ẹ̀gbẹ̀rún ọ̀dún kan, ọ̀górún-ún méjì, àti ọ̀góta, ń sojú àwọn itẹ̀sí méjì ọ̀tọ̀tọ̀ sí ẹ̀şẹ̀ nínú tẹ̀npilì ara, gégé bí a ti şàfihàn wọn nínú àwọn itẹ̀sí tí a jogún àti àwọn tí a gbin. Ibòrişà jẹ́ àmì àwọn itẹ̀sí ẹ̀şẹ̀ tí a jogún nínú tẹ̀npilì ara, àti ifaramó papalism sí ẹ̀şin ibòrişà ń sojú àwọn itẹ̀sí tí a gbin sí ẹ̀şẹ̀. Ní ọ̀nà méjèjì, a kò lè yí tẹ̀npilì ara padà títí di Ìpadàbò Keji, nítorí nàà ọ̀pá ijọba àríwá gùn dé ọ̀dún 1798 nikan, àti nígbà tí a so fún Johanu pé kí ó wọn tẹ̀npilì nàà, a ní kí a fi ọ̀pá nàà sílẹ̀.

Ọ̀rọ̀ nàà “iyípadà,” túmọ̀ sí iyípadà tàbí àtúnşẹ̀ láti ipò kan tàbí àyíká kan sí òmíràn. Nígbà tí Ádámù àti Ẹfà ẹ̀şẹ̀, wọn “yí padà” kúrò ní ipò ibèrẹ̀ wọn, nítorí a dá wọn ní pípé, ní àwòrán Ọlórún, pẹ̀lú àwọn agbára gíga tí ń şàkóso àwọn agbára isàlẹ̀. Nígbà tí wọn ẹ̀şẹ̀, wọn “yí padà” di èdà kan nínú èyí tí àwọn agbára isàlẹ̀ ti gba àşẹ̀ lóri àwọn agbára gíga. Wọn sì fi ipò nàà ránşẹ̀ sí gbogbo àwọn ọ̀mọ iran wọn.

Nínú ibáşepò àsoṭẹ̀lẹ̀ ti ọ̀pá méjì Ẹşẹ̀kieli, Olúwa yàn Jerúsálẹ̀mù láti jẹ́ orí, olú-ilú níbi tí ọ̀ba ń gbé. Ó ní láti jẹ́ agbára gíga jùlọ̀. Nínú àfiwé ọ̀pá méjì nàà, ijọba gúúsù ni agbára isàlẹ̀ ní ibáşepò pẹ̀lú ijọba gíga tí ó wà ní àríwá. Iyípadà tí a şàpẹ̀rẹ̀ rẹ̀ nígbà tí a ó darapò ọ̀pá méjì nàà, béèrẹ̀ pé kí a mú ijọba gúúsù padà sí ipò rẹ̀ gégé bí orí. A ní láti yí i padà sí ọ̀dò ijọba àríwá, nítorí nígbà nàà ni a darapò mọ̀ ọ̀ba àríwá tòótó, tí a sì so mọ̀ yàrá itẹ̀ ijọba àríwá tòótó.

Nítorí idí yí, ijọba àríwá dé 1798 nikan, a sì so fún Jòhánù pé kí ó fi àgbàlá nàà sílẹ̀, èyí tí ó dé 1798 nikan. Ijọba gúúsù ni a òò so mọ̀ igi ọ̀dún ẹ̀gbẹ̀rún méjì ọ̀dúnrún gégé bí wíwá angẹ̀li kẹ̀ta ẹ́ dé, sùgbón ijọba àríwá yòò parí bí işòkan iwà-Ọlórún àti iwà-èdà ẹ̀niyàn ẹ́ mú ẹ́ lááárín àwọn yàrá méjèjì inú tẹ̀npilì nàà tí Jòhánù sì wọn nígbà nàà. Ijọba àríwá ni a so mọ̀ ijọba gúúsù pẹ̀lú ijápò méréndínlògbòn, nígbà dídé angẹ̀li kẹ̀ta, sùgbón kò so taara mọ̀ 1844, gégé bí ijọba gúúsù ti ẹ́.

Ijoba guúsù ni a so pò mò ténpìlì ọdún m̀erindínlógbòn [46], àti pèlú àpapò iwà-àtèrunwá pèlú èniyàn tí a sojú fún nípasẹ̀ ọdún igba méjilélógún [220]. Ijoba àrìwá, ní ọdún 1798, samisi ipilẹ̀ ténpìlì ọdún m̀erindínlógbòn [46], sùgbòn ibè ni ó parí; nítorí pé gégé bí ipilẹ̀, ó sojú ara-èniyàn tí Kristi tí gbà wọ ara Rẹ̀, a sì ti pa ara Rẹ̀ láti ipilẹ̀ ayé. Gbogbo àwọn ténpìlì jẹ̀ àwọn àmì tí a lè fi rọpò ara wọn, àti pé ipilẹ̀ ọdún m̀erindínlógbòn [46] ní 1798, n fí ara-èniyàn Rẹ̀ hàn, iparí àwọn ọdún m̀erindínlógbòn [46] nàà sì ní 1844, n fí Iwà-àtèrunwá Rẹ̀ hàn.

Egbé-ogun tí a tẹ̀ mólẹ̀ títí di 1798 kì í ẹ̀ ibi-mímó Ọlórún, bí ó tilẹ̀ jẹ̀ pé a fí ibi-mímó Ọlórún hàn gégé bí ohun tí a n tẹ̀ mólẹ̀ ní àkókò yẹn; sùgbòn itèmólẹ̀ nàà ni a n ẹ̀ ní ijoba guúsù, níbi tí Ọlórún tí yàn Jerusalemu láti fí ibi-mímó Rẹ̀ àti orúkọ Rẹ̀ sí. Egbé-ogun tí a tí tẹ̀ mólẹ̀ nàà sàpẹ̀rẹ̀ àwọn Kèfèrì; ó sàpẹ̀rẹ̀ ara.

Nígbà tí Ádámù àti Éfà ẹ̀, “àkókò méje” tí egbèrún ọdún méje nínú èyí tí a tí n tẹ̀ ẹ̀dà èniyàn mólẹ̀ lábẹ̀ ẹ̀sẹ̀ bẹ̀rẹ̀. Ní àkókò nàà, Ọdọ-Àgùntàn tí a pa láti ipilẹ̀ ayé pèsè awọ̀ àgùntàn láti bo ihòhò ẹ̀sẹ̀ tí ẹ̀dà èniyàn. Nígbà tí títẹ̀ ẹ̀dà èniyàn mólẹ̀ parí ní ọdún 1798, Ọdọ-Àgùntàn nàà, èni tí í ẹ̀ ipilẹ̀ àti olùkólẹ̀ gbogbo àfihàn ténpìlì tí a yà sí mímó, tún jẹ̀ pípà. Níbè ni ijoba àrìwá, àti ténpìlì èniyàn tí a sàpẹ̀rẹ̀ rẹ̀ nínú rẹ̀, dọ́pín.

1798 ni igba tí a pa aṣòdì sí Kristi èké nàà léyìn tí ó tí fí ẹ̀rì ẹ̀sù rẹ̀ hàn fún ọdún àsoṣelẹ̀ m̀eta àtààbò, èyí tí ó bẹ̀rẹ̀ pèlú fifi agbára fún un ní ọdún 538, èyí tí imúrasilẹ̀ ọdún m̀etálélógbòn kan sáájú rẹ̀ bẹ̀rẹ̀ ní ọdún 508. Èyí jẹ̀ àfarawé ẹ̀sù tí imúrasilẹ̀ ọdún m̀etálélógbòn tí Kristi tí ó bẹ̀rẹ̀ láti igbà ibí Rẹ̀, tí ó sì parí nígbà fifi agbára fún Un, nígbà tí a ẹ̀ iribomi fún Un, léyìn nàà Ó sì fí ẹ̀rì Rẹ̀ hàn fún ọdún gidi m̀eta àtààbò títí Ó fí dé ibi tí a kàn Ọdọ-Àgùntàn tí a pa láti ipilẹ̀ ayé mó àgbélébùú. Nígbà nàà ni a mú ilé rẹ̀ ẹ̀ pé nígbà tí a bá tí pa ténpìlì run, Ọ̀un yóò tún un dide ní ojó m̀eta.

Ọ̀un ni yóò gbé ténpìlì ara Rẹ̀ dide, nítorí agbára iwà-Ọlórún Rẹ̀ ni ó ẹ̀ sẹ̀yọ̀rì àjínde nàà, nítorí iwà-Ọlórún Rẹ̀ kò kú nígbà ikàn mó àgbélébùú, sùgbòn ẹ̀dà èniyàn Rẹ̀ ni ó kú lórí àgbélébùú, nítorí kò ẹ̀sẹ̀ ẹ̀ kí Ọlórún kú.

“Èmi ni àjínde, àti iyè” (John 11:25). Èni tí ó tí so pé, ‘Mo fí ẹ̀mí mi sílẹ̀, kí n lè tún gbà á padà’ (John 10:17), jáde láti inú ibojì sí iyè tí ó wà nínú ara Rẹ̀. Ẹ̀dà èniyàn kú; iwà-Ọlórún kò kú. Nínú iwà-Ọlórún Rẹ̀, Kristi ní agbára láti fọ̀ idè ikú. Ó kéde pé Ọ̀un ní iyè nínú ara Rẹ̀ láti so èni tí Ó bá fẹ̀ di àlààyè.” Selected Messages, book 1, 301.

Ní ọdún 1798, ténpìlì èniyàn, egbé-ogun “ijoba àrìwá,” dé sí iparí, nítorí pé gégé bí ààmì isèdà isalẹ̀, a kò lè yí i padà títí di àjínde ní Àtẹ̀wá Kejì. Síbèsíbè, ó fí ipilẹ̀ ọdún m̀erindínlógbòn hàn nígbà tí Kristi gbé ténpìlì nàà dide, èyí tí a lè yí padà, tí ijoba guúsù sojú fún, èyí tí ó jẹ̀ ààmì àwọn agbára gíga tí ọkàn, èyí tí a n yí padà ní àkókò nàà gan-an tí a bá dá ẹ̀lẹ̀sẹ̀ láre.

“Lórí ipilẹ̀ tí Kristi fúnra Rẹ̀ tí fí lélẹ̀, àwọn àpòsítélì kó ijọ Ọlórún. Nínú Iwé Mímó, àwòrán ikólẹ̀ ténpìlì ni a máa n ló ní ọpọ̀ igbà láti sáfihàn ikólẹ̀ ijọ. Sekaráyà tọka sí Kristi gégé bí Èka nàà tí yóò kọ ténpìlì Olúwa. Ó sọrọ̀ nípa àwọn Kèfèrì gégé bí àwọn tí yóò ràn lówọ̀ nínú isẹ̀ nàà pé: ‘Àwọn tí ó jinnà yóò wá, wọn yóò sì kọ̀ nínú ténpìlì Olúwa;’ àti Isaiah kéde pé, ‘Àwọn omo àjèjì yóò tún ògiri rẹ̀ kọ.’ Sekaráyà 6:12, 15; Isaiah 60:10.”

Nígbà tí Peteru n kòwé nípa kíkò tẹ́npìlì yìí, ó wí pé, “Èyin tí ẹ̀ n tọ́ ọ́ wá, bí sí òkúta aláàyè kan, èyí tí àwọn èniyàn kò lóòótọ́, sùgbón tí Ọlórún yàn, tí ó sì ẹ̀yebíyè, èyin pẹ̀lú, bí àwọn òkúta aláàyè, ni a n kọ́ yín sí ilé ẹ̀mí kan, alufaa mímọ́ kan, láti máa rú àwọn ẹ̀bọ́ ẹ̀mí tí ó ẹ̀ itẹ̀wọ́gbà fún Ọlórún nípasẹ̀ Jesu Kristi.” 1 Peteru 2:4, 5.

“Nínú ibi tí wọn ti n gé òkúta ti ayé àwọn Júù àti àwọn Kẹ̀fẹ̀rí, àwọn àpòsítẹ̀lì sùsù takuntakun, wọn mú àwọn òkúta jáde láti fi lélé lóri ipilẹ̀. Nínú létà rẹ̀ sí àwọn onígbàgbọ́ ní Éfèsù, Pọ̀lù wí pé, ‘Nítorí náà, ẹ̀ kí í ẹ̀ àlejò àti arinrin-àjò mọ́, sùgbón ẹ̀ jẹ́ omọ́ ilú kan pẹ̀lú àwọn ẹ̀ni mímọ́, ẹ̀ sì jẹ́ ara ilé Ọlórún; a sì kọ́ yín lé orí ipilẹ̀ àwọn àpòsítẹ̀lì àti àwọn wòlù, Jesu Kristi tikára Rẹ̀ ni Òkúta Ìgún Àgbà náà; nínú ẹ̀ni tí gbogbo ilé náà, ní fifaramọ́ pọ́ dáadáa, n dagbà sí tẹ́npìlì mímọ́ nínú Olúwa: nínú ẹ̀ni tí a sì n kọ́ èyin pẹ̀lú jọ, kí ẹ̀ lè jẹ́ ibùgbé Ọlórún nípa Èmí.’ Éfèsù 2:19–22.”

Ó sì kọ́ sí àwọn ará Kóríntì pé: “Gẹ̀gẹ́ bí oore-òfẹ́ Ọlórún tí a fi fún mi, gẹ̀gẹ́ bí akólé akíkólé ọlọgbón, mo ti fi ipilẹ̀ lélé, ẹ̀lómíràn sì n kólé lé e lóri. Sùgbón kí olúkúlùkù máa sọ́ra bí ó ẹ̀ se n kólé lé e lóri. Nítorí kò sí ipilẹ̀ miiran tí ẹ̀nikẹ̀ni lè fi lélé ju èyí tí a ti fi lélé lọ, èyí tí í ẹ̀ se Jesús Kristi. Ní báyii, bí ẹ̀nikẹ̀ni bá kólé lé ipilẹ̀ yìí lóri pẹ̀lú wúra, fàdàkà, àwọn òkúta iyebíyè, igi, koriko, àgékù; isẹ́ olúkúlùkù ni a ó fi hàn gbangba: nítorí ojọ́ náà yòò sọ́ ọ́ di mímọ́, nítorí a ó fi iná sí i payá; iná náà yòò sì dán isẹ́ olúkúlùkù wò láti mọ́ irú rẹ̀.” 1 Kóríntì 3:10–13.

“Àwọn àpòsítẹ̀lì kọ́ lóri ipilẹ̀ tí ó dájú, àní Àpáta Àinípekun. Sóri ipilẹ̀ yìí ni wọn mú àwọn òkúta tí wọn gbé jáde láti inú ayé wá. Kí í ẹ̀ láisí idènà ni àwọn akólé náà ẹ̀ se isẹ́ wọn. A mú isẹ́ wọn nira jù lọ nípasẹ̀ àtakò àwọn ọ̀tá Kristi. Wọn ní láti bá iwà ikà ẹ̀sin, àifé tító, àti ikóriira àwọn tí wọn n kọ́ lóri ipilẹ̀ èké jà. Ọ̀pọ̀lọ̀pọ́ àwọn tí wọn sùsù gẹ̀gẹ́ bí akólé ijo ni a lè fi wé àwọn akólé ọ̀giri ní ojọ́ Nehemiah, nípa àwọn ẹ̀ni tí a kọ́ pé: ‘Àwọn tí n kọ́ lóri ọ̀giri náà, àti àwọn tí n ru ẹ̀rù, pẹ̀lú àwọn tí n kọ́ ẹ̀rù sókè, olúkúlùkù fi ọ̀kan nínú ọ̀wọ́ rẹ̀ sùsù nínú isẹ́ náà, ó sì fi ọ̀wọ́ kejì di mú ohun ijà.’ Nehemiah 4:17.” Acts of the Apostles, 595, 596.

A ó bá ikẹ̀kọ́ yìí tẹ̀síwájú nínú àpilẹ̀kọ́ tí ó kàn.

“Ìṣubú èniyàn kún gbogbo ọ̀run ní ibànújẹ́. Ayé tí Ọlórún dá ni a ti ba jẹ́ pẹ̀lú ègún ẹ̀ṣẹ́, a sì n gbé inú rẹ̀ nípasẹ̀ àwọn ẹ̀dà tí a ti dá lẹ́bì sí iyà àti ikú. Kò sí ọ̀nà abáyọ́ tí ó hàn gbangba fún àwọn tí wọn ti rú òfin. Àwọn àngẹ̀lì dá orin iyin wọn dúró. Ní gbogbo àgbalá ọ̀run ni ọ̀fọ́ wà nítorí iparun tí ẹ̀ṣẹ́ ti ẹ̀.”

“Omọ́ Ọlórún, Olóri ológo ti ọ̀run, kún fún àánú sí iran èniyàn tí ó ṣubú. A mú ọ̀kàn Rẹ̀ pẹ̀lú iyónú àllópin bí ibànújẹ́ ayé tí ó sonú ẹ̀ dide wá síwájú Rẹ̀. Sùgbón ifẹ́ àtọ̀runwá ti pèsè ètò kan nípa èyí tí a lè fi rà èniyàn padà. Òfin Ọlórún tí a ti rú béèrè ẹ̀mí ẹ̀lẹ́ṣẹ́. Nínú gbogbo àgbáyé, ẹ̀nikan soṣo ni ó wà tí ó lè, ní ipò èniyàn, mú ohun tí òfin náà béèrè ẹ̀. Nítorí òfin àtọ̀runwá jẹ́ mímọ́ bí Ọlórún tikára Rẹ̀, ẹ̀ni kan soṣo tí ó dógba pẹ̀lú Ọlórún ni ó lè ẹ̀ se ètùtù fún irinàjò rẹ̀. Kò sí ẹ̀lómíràn bí kò ẹ̀ se Kristi tí ó lè rà èniyàn tí ó ṣubú padà kúrò lábẹ́ ègún òfin, kí ó sì tún mú un wá sínú ibámu pẹ̀lú Ọ̀run. Kristi yòò gbé ẹ̀bì àti itijú ẹ̀ṣẹ́ lé ara Rẹ̀—ẹ̀ṣẹ́ tí ó buru tó bèè ní ojọ́ Ọlórún mímọ́ tí ó fi gbọ̀dọ́ ya Baba àti Omọ́ Rẹ̀ sọtò. Kristi yòò dé inú jíjìnlẹ́ ipónjù láti gba iran tí a ti ba jẹ́ là.”

“Níwájú Baba ni Ó ti bèbè nítorí ẹ̀lẹ́ṣẹ́, nígbà tí ogun ọ̀run n retí àbájáde náà pẹ̀lú ifẹ́-inú líle tí ọ̀rọ́ kò lè sọ. Gígún ni ibánisọ̀rọ́ àdiitù yẹn tẹ̀síwájú—‘imọ̀ràn àlàáfíà’ (Sekariah 6:13) fún

àwọn ọmọ ènìyàn tí ó ẹ̀bú. A ti gbé ètò ìgbàlà kalẹ̀ ẹ̀kọ́ ọ́dún ayé; nítorí Kristi ni ‘Ọ̀dọ̀-àgùnṭàn tí a ti pa láti ipilẹ̀ ayé’ (Ìfihàn 13:8); ẹ̀gbọ̀n ó jẹ̀ ìjẹ́kádì, àní fún Ọ̀ba àgbáyé pàápàá, láti fi Ọ̀mọ̀ Rẹ̀ lélé kí Ó kú fún iran ẹ̀lẹ̀bì. Ẹ̀gbọ̀n ‘Ọ̀lórún fẹ̀ ayé tó ẹ̀ẹ̀ gẹ̀gẹ̀, tí Ó fi Ọ̀mọ̀ bíbí rẹ̀ kan soṣo fún ni, kí ẹ̀nikẹ̀ni tí ó bá gbà á gbọ̀ má bàjẹ̀, ẹ̀gbọ̀n kí ó ní iyè ànínẹ̀kùn.’ Johanu 3:16. A! àdiítú iràpadà! ifẹ̀ Ọ̀lórún fún ayé kan tí kò fẹ̀ Rẹ̀! Ta ni ó lè mọ̀ ìjìnlẹ̀ ifẹ̀ náà, èyí tí ó ‘kojá ìmọ̀ lẹ̀’? Nípasẹ̀ àwọn ayé àilópin, àwọn ọ̀kàn àìkú, nípa lílépa láti loye àdiítú ifẹ̀ tí a kò lè loye yẹn, yóò máa yà á sílẹ̀, yóò sì máa jòsìn.”

“A ó fi Ọ̀lórún hàn nínú Kristi, ní ‘mímú ayé bá ara Rẹ̀ làjà.’ 2 Kọ̀rinti 5:19. Ènìyàn ti ti ọ̀wọ̀ ẹ̀ẹ̀ bàjẹ̀ dé ẹ̀ẹ̀ gẹ̀gẹ̀ tí kò ẹ̀é ẹ̀ fún un, nínú ara rẹ̀, láti wá sínú ìbámu pẹ̀lú Ẹ̀ni tí iwà Rẹ̀ jẹ̀ mímọ̀ àti oore. Ẹ̀gbọ̀n Kristi, lẹ̀yìn tí ó ti rà ènìyàn padà kúrò lábẹ̀ ẹ̀bì òfin, lè pín agbára àtòrunwá fún un láti darapọ̀ mọ̀ isapá ènìyàn. Bayi, nípasẹ̀ ìrònúpìwàdà sí Ọ̀lórún àti ìgbàgbọ̀ nínú Kristi, àwọn ọ̀mọ̀ Adamu tí ó ẹ̀bú lè tún dì ‘àwọn ọ̀mọ̀ Ọ̀lórún.’ 1 Johanu 3:2.” Patriarchs and Prophets, 63, 64.